Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 5 февраль 1971 йил, жума ◆ № 30 (14.800). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

САНТЬЯГО, 4 февраль. (ТАСС). 3 февралда Чили Социалистик партияси Марказий Комитетида бу ерда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги КПСС делегацияси билан Чили Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Карлос Альтамирано бошчилигидаги шу партия раҳбарлари ўртасида учрашув бўлиб ўтди.

Дўстона вазиятда ўтган учрашув чоғида ҳар иккала партиялар ўртасидаги муносабатлар ва алоқаларни янада кенгайтириш масалалари муҳокама қилинди.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ватанига жўнаб кетди

САНТЬЯГО, 4 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги шу ерга келган КПСС делегацияси Ватанига жўнаб кетди. Совет делегацияси Чили Социалистик партиясининг XXIII съезди ишларида қатнашди.

Совет Иттифоқидан борган меҳмонларни Чили пойтахти аэропортида Социалистик партия Марказий Комитетининг аъзолари Адонис Сепульведа, Эрнан Дель Канто, Эсекьель Понсе, Алехандро Филиберто ва Социалистик партиянинг бошқа таниқли арбоблари, шунингдек, Чили Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Сесар Годой Уррутиа самимий кузатиб қолдилар. Кузатиб қолувчилар орасида СССРнинг Чилидаги элчиси Н. Б. Алексеев ҳам бор эди.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ

1970 ЙИЛ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари Ленин юбилейи шарафига ва КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 1970 йилда катта меҳнат зафарларига эришдилар. Ижтимоий ишлаб чиқаришни ва халқ фаровонлигини юксалтириш юзасидан давлат плани топшириқлари ошириб бажарилди. Нефть, газ, кўмир қазиб чиқариш, қора металлар ва кўпгина рангли металлар, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари, металл қирқувчи станоклар, автоматлаштириш приборлари ва воситалари ҳамда саноат ишлаб чиқаришининг бошқа кўпгина энг муҳим турлари ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари бажарилди.

Кийим-кечак, пойафзал, мебель, каймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, ўсимлик мойи, балиқ маҳсулотлари, маданий-маиший ва хўжалик буюмлари ҳамда халқ истеъмол қиладиган бошқа товарлари ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш анча ортди, дон етиштириш кўпайди, пахтадан мўл ҳосил олинди, гўшт, сут, тухум ва жун етиштириш кўпайди.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Транспортнинг барча турларида юк ташиш плани ва чакана товар обороти плани ошириб бажарилди.

Моддий бойлик ишлаб чиқариш соҳаларида меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари шундан аввалги йилдагига нисбатан кўпайди. Миллий даромад умумий ўсишининг 85 процентидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

Ўтган йилги халқ хўжалиги тараққиётининг асосий кўрсаткичлари қуйида келтириб ўтилади:

	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Истеъмол ва жамғариш учун фойдаланилган миллий даромад	108,5
Саноат маҳсулоти	108,3
Шу жумладан:	
«А» группаси	108,2
«Б» группаси	108,5
Қишлоқ хўжалик маҳсулоти	108,7
Асосий фондларни ишга тушириш	111
Капитал маблағ сарфлаш	109
Транспорт ва барча турларининг юк обороти	109,9
Ишчи ва хизматчилар сони	102,5
Меҳнат унумдорлиги:	
саноатда	107
колхоз ва совхозларда	111
қурилишда	106,3
темир йўл транспортида	104,2
Халқ хўжалигида олинган фойда (таққослаб олинган нархларда)	116
Халқ хўжалигида иш ҳақи фонди	107
Ижтимоий истеъмол фондлари	107,3
Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан олган ўртача иш ҳақи	104
Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи	106,8
Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда меҳнаткашларнинг реал даромадлари	105,2
Чакана товар обороти	107,4
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш	114
Ташқи савдо обороти	110
Уй-жойларни фойдаланиш учун топшириш	101,5
Мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	102,5
Кун узайтирилган мактаблар ва группалардаги ўқувчилар сони	114
Олий ўқув юртларидаги студентлар сони	100,7
Ўрта махсус билим юртларидаги ўқувчилар сони	102
Олий ўқув юртларига студентлар қабул қилиш	101,8
Ўрта махсус ўқув юртларига ўқувчилар қабул қилиш	102
Касалхоналардаги ўринлар сони	104

1970 йил саккизинчи беш йилликнинг тугалловчи йили бўлди. Дастлабки якунлар КПСС XXIII съездининг Директивалари беш йиллик планнинг асосий социал-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича муваффақиятли бажарилганлигини исбот қилади.

Миллий даромадни кўпайтириш, саноат ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмини, транспортнинг барча турлари юк оборотини ошириш юзасидан берилган топшириқлар бажарилди. Меҳнаткашларнинг реал даромадлари, ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақини, колхозчиларнинг меҳнат ҳақини, чакана товар обороти ҳажмини кўпайтириш юзасидан берилган топшириқлар ортиғи билан бажарилди.

Саноатнинг баъзи тармоқларида ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва маҳсулотларнинг айрим турларини тайёрлаш юзасидан беш йиллик план топшириқлари тўлиқ бажарилмади.

Халқ хўжалиги соҳалари бўйича йиллик план қуйидагича бажарилди.

I. САНОАТ

Саноат маҳсулотини реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди. Йиллик планда маҳсулот чиқаришнинг 6,3 процент кўпайтирилиши кўзда тутилган эди, аслида эса маҳсулот ишлаб чиқариш 8,3 процент ортди. Пландан ташқари 7 миллиард сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

Саноатдаги энг муҳим тармоқларнинг маҳсулоти 1969 йилдагига нисбатан қуйидаги миқдорларда кўпайди:

Электроэнергетика	8 процент
Ёқилғи саноати	5
Қора ва рангли металлургия	6
Химия ва нефть химияси саноати	12
Машинасозлик ва металл ишлаш	11
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза — қоғоз саноати	7
Бинокорлик материаллари саноати	7
Енгил саноат	5
Озиқ-овқат саноати	7
Маданий-маиший ва рўзғор учун керакли товарлар ишлаб чиқариш	13

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига мувофиқ ишлайдиган корхоналар бутун маҳсулотнинг 93 процентини ишлаб чиқардилар ва саноат фойдасининг 95 процентини олдилар.

Барча умумиттифоқ ва иттифоқ-республика саноат министрликлари ва барча иттифоқдош республикалар маҳсулот реализация қилиш йиллик планини тўла ва ошириб бажардилар. Айрим министрликлар бўйича план қуйидагича бажарилди:

	Маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	101	108	106
Нефть саноати министрлиги	102	107	107
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	103	110	110
Газ саноати министрлиги	102	113	110
СССР Кўмир саноати министрлиги	103	104	106
СССР Қора металлургия министрлиги	102	105	105
СССР Рангли металлургия министрлиги	102	106	108
Химия саноати министрлиги	100,8	113	110
Оғир машинасозлик, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	100,9	106	106
Электр техника саноати министрлиги	102	108	107
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	101	108	107
Станоксозлик ва инструментал саноати министрлиги	100,6	109	107
Асбобсозлик, автоматлаштириш ва бошқарув системалари воситалари министрлиги	105	121	115
Автомобиль саноати министрлиги	102	110	106
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	102	108	107
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	101	110	109
Енгил саноат ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда рўзғор асбоблари министрлиги	101	110	109
СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги	102	107	108
Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги	100,8	108	107
СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	101	110	108
СССР Енгил саноат министрлиги	102	107	108
СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	103	105	106
СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	102	109	109
СССР Балиқ хўжалиги министрлиги	102	110	110
СССР Тайёрлаш министрлиги	105	105	104
Медицина саноати министрлиги	102	114	111
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Микробиология саноати бош бошқармаси	101	110	108

Иттифоқдош республикаларнинг саноатида (Иттифоқ қарамоғидаги саноат ҳам шу ҳисобга киради) маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиши ва ишлаб чиқариш ҳамда меҳнат унумдорлигини кўпайтириш суръатлари қуйидагича бўлди:

	Маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	меҳнат унумдорлиги бўйича
РСФСР	102	108	107
Украина ССР	103	108	106
Белоруссия ССР	103	112	108
Ўзбекистон ССР	103	109	107
Қозоғистон ССР	102	110	108
Грузия ССР	103	110	109
Озарбайжон ССР	102	109	108
Литва ССР	103	111	108
Молдавия ССР	103	105	102
Латвия ССР	103	109	109
Қирғизистон ССР	104	114	110
Тожикистон ССР	104	109	107
Арманистон ССР	102	114	110
Туркманистон ССР	104	113	111
Эстония ССР	103	108	108

Қуйидаги маълумотлар умуман мамлакатда маҳсулотнинг энг муҳим турлари қанча ишлаб чиқарилганлигини кўрсатади:

	1970 йилда ишлаб чиқарилгани	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси — миллиард киловатт-соат	740	107
Нефть — миллион тонна	353	107
Газ — миллиард куб метр	200	109
Кўмир — миллион тонна	624	103
Шу жумладан коксланувчи кўмир	165	102
Чўян — миллион тонна	85,9	105
Пўлат — миллион тонна	116	105
Прокат — жами миллион тонна	92,4	106
Шу жумладан тайёр прокат	80,6	106
Пўлат қувурлар:		
миллион метр	1917	105
миллион тонна	12,4	108
Темир рудаси — миллион тонна	196	105
Минерал ўғитлар — миллион тонна: таркибидаги озиқлантирувчи моддаларни 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда	13,1	122
Шартли бирликларда	55,4	121
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари — минг тонна: дастлабки таъсир кучини 100 процентга айлантириб ҳисоблаганда	164	105
Шартли бирликларда	292	105
Калций содаси — минг тонна	3668	106
Каустик сода — минг тонна	1938	107
Олтингугурт кислотаси — минг тонна	12058	113
Пластик масса ва синтетик смола — минг тонна	1672	115
Химиявий тола — минг тонна	623	107
Автомобиль ва мотоцикль покришкалари — миллион дона	34,6	106
Турбиналар — миллион киловатт	16,2	108
Турбина генераторлари — миллион киловатт	10,6	83
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	36,3	107
Металл қирқувчи станоклар — миллион сўмлик	976	107
Темирчилик-пресс машиналари миллион сўмлик	246	106
Автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси приборлари, воситалари — миллион сўмлик	3092	121
Металлургия ускуналари — минг тонна	314	98
Нефть аппаратлари — минг тонна	126	103
Химия ускуналари ва уларнинг запас қисмлари — миллион сўмлик	463	100,7
Тўқувчилик станоклари — минг дона	19,8	114
Магистрал тепловозлар — секция	1485	101
Магистрал электровозлар — минг от кучи	2424	103
Юк ташувчи магистрал вагонлар — минг дона	58,3	116
Автомобиллар — минг дона	916	108
Шу жумладан:		
юк автомобиллари	525	104
енгил автомобиллар	344	117
автобуслар	47	103
Тракторлар — минг дона	459	104
Тракторларнинг запас қисмлари — миллион сўмлик	787	99,4
Қишлоқ хўжалик машиналари — жами миллион сўмлик	2112	107
Қишлоқ хўжалик машиналарининг запас қисмлари — миллион сўмлик	248	100,6
Дон ўриб оладиган комбайнлар — минг дона	99,2	105
Пахта териш машиналари — минг дона		
физик бирликларда	5,9	104
икки қаторлаб ҳисоблаганда	10,4	106
Экскаваторлар — минг дона	31,0	106
Бульдозерлар — минг дона	33,1	99,8
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаганидан ташқари) — миллион куб метр	289	106
Қоғоз — миллион тонна	4,2	103
Цемент — миллион тонна	95,2	106
Йиғма темир-бетон — миллион куб метр	83	108
Иморатбоп ғишт — миллиард дона	43	106
Шифер — миллиард шартли тахта	5,8	112
Тунука — миллион квадрат метр	1308	105
Дераза ойнаси — миллион квадрат метр	231	106
Газлама — миллион квадрат метр:		
ип газлама	6150	99,1
жун газлама	644	104
зиғир толасидан тўқилган газлама	707	105
шойи газлама	1146	112
Кийим-кечак — миллиард сўмлик	15,9	110
Ички трикотаж — миллион дона	820	99,8
Устки трикотаж — миллион дона	414	114
Чарм пойафзал — миллион жуфт	676	106
Гўшт — жами — миллион тонна	12,3	105
Шу жумладан саноатда ишлангани	7,1	110
Колбаса маҳсулотлари — миллион тонна	2,3	107
Овқатбоп, балиқ маҳсулоти — миллиард сўмлик	2,4	115
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти — сутга айлантириб ҳисоблаганда — миллион тонна	19,5	107
Мол ёғи — минг тонна	963	101
Ёғлиқ пишлоқ ва брынза — минг тонна	478	111
Қанд-шакар — миллион тонна	10,2	99
Ўсимлик мойи — миллион тонна	2,8	95
Кондитер маҳсулотлари — миллион тонна	2,9	105
Қадоқланмаган чой (сортли) — минг тонна	93	111
Консерва — миллиард банка	10,6	110
Омухта ем — миллион тонна	24	108
Совун — миллион тонна	1,4	90
Синтетик ювувчи воситалар — минг тонна	470	113
Соат — миллион дона	40,2	106
Радиоприемник ва радиола — миллион дона	7,8	108
Телевизор — миллион дона	6,7	101
Холодильник — миллион дона	4,1	112
Кир ювиш машиналари — миллион дона	5,2	102
Мотоцикл ва мотороллер — минг дона	843	102
Велосипед ва мотовелосипед — миллион дона	4,4	102
Мебель — миллиард сўмлик	2,8	109

Ўтган йилдагига нисбатан электр энергияси 51 миллиард киловатт-соат, нефть 24 миллион тонна, газ 17 миллиард куб метр, кўмир 16 миллион тонна, чўян 4,3 миллион тонна, пўлат 5,6 миллион тонна, қора металлар прокати 4,9 миллион тонна, пўлат қувурлар 98 миллион метр, темир рудаси 9,4 миллион тонна, минерал ўғитлар 9,5 миллион тонна, кальцийли сода 206 минг тонна, каустик сода 124 минг тонна, олтингугурт кислотаси 1,4 миллион тонна, пластик масса ва синтетик смола 219 минг тонна, автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси приборлари, воситалари 533 миллион сўмлик **кўп ишлаб чиқарилди.**

Юк вагонлари 8 минг дона, автомобиллар 72 минг дона, тракторлар 17 минг дона, қишлоқ хўжалик машиналари 129 миллион сўмлик, иморатбоп ёғоч 15 миллион куб метр, қоғоз 139 минг тонна, цемент 5,5 миллион тонна, йиғма темир-бетон 6 миллион куб метр кўп ишлаб чиқарилди. Рангли ва нодир металлар ишлаб чиқариш, нефть химияси ва нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари кўпайди.

Халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқариш 1969 йилдагига нисбатан қуйидаги миқдорларда кўпайди: жун газлама, зиғир толасидан тўқилган газлама ва шойи газлама 179 миллион квадрат метр, кийим-кечак 1,4 миллиард сўмлик, устки трикотаж 51 миллион дона, чарм пойафзал 40 миллион жуфт, балиқ маҳсулоти 318 миллион сўмлик, пишлоқ ва брынза 47 минг тонна, консерва 918 миллион банка, ювувчи синтетик воситалар 53 минг тонна, радиоприемник ва радиола 545 минг дона, холодильник 440 минг дона, мебель 229 миллион сўмлик.

Корхоналар ишининг техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга эришилди. Электр станцияларида ёқилғи сарфлаш салмоғи карийб 3 процент камайди; қора металлургияда домна печларининг ҳажмидан фойдаланиш бир процент яхшиланди; цемент саноатида айланувчи печларнинг соатлик иш унумдорлиги 3 процент ва тегирмонларнинг иш унумдорлиги 2 процент кўпайди. Жун, зиғир толасидан тўқилган газлама ва шойи газлама саноати корхоналарида йигириш ва тўқиш ускуналарининг иш унумдорлиги ортди.

Фойдали қазилмаларнинг қидириб топилган запаслари кўпайди.

Саноатда **меҳнат унумдорлиги** шундан аввалги йилдагига нисбатан 7 процент кўпайди. Маҳсулот ўсишининг 84 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

Маҳсулотнинг **таннархини** камайтириш юзасидан корхоналар учун белгиланган план бажарилди. Пландан ташқари бир миллиард сўмдан ортиқ маблағ иқтисод қилинди. Саноат корхоналарининг олган **фойдаси** 1969 йилдагига нисбатан 15 процент ортди. Фойда олиш плани ошириб бажарилди.

Саноат йиллик планни умуман бажаргани ҳолда баъзи корхоналар ишлаб чиқариш планларини бажармадилар. Каустик сода, олтингугурт кислотаси, нефть аппаратлари, химия ускуналари, тўқув станоклари, иморатбоп ёғоч, йиғма темир-бетон, иморатбоп ғишт, ип-газлама ва зиғир толасидан тўқилган газлама, ички трикотаж, консерва, холодильниклар ишлаб чиқариш юзасидан берилган топшириқ бажарилмай қолди. Минерал ўғитлар, химия толаси ва жун газлама ишлаб чиқариш юзасидан берилган топшириқ ҳам бирмунча бажарилмай қолди.

Айрим корхоналар маҳсулотни реализация қилиш ва фойда олиш планларини бажармадилар. Бир қанча корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаётир; янгидан ишга туширилгач кўп корхоналар ва объектларда ишлаб чиқариш, маҳсулотнинг таннархи ва меҳнат унумдорлиги юзасидан лойиҳаларда белгиланган даражага анча вақтдан буён эришилгани йўқ.

* * *

Илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва саноат корхоналари **фан-техника тараққиётига** доир энг муҳим проблемаларни ҳал этиш, ғоят унумли ишлайдиган замонавий машина ва ускуналар, энг тежамли материал ҳамда буюмларни вужудга келтириш ва уларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш соҳасида иш олиб бордилар. Янги машина, ускуналар, аппаратларнинг 3 мингга яқин хили ва приборларнинг бир мингга яқин янги хилларининг конструкцияси ишланди. Буюмларнинг тахминан 1500 та янги хилини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди ва уларнинг эксплуатация ва техника-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди. Шу билан бирга, эскириб қолган конструкция ва эски моделдаги неча юзлаб буюмларни ишлаб чиқариш тўхтатилди.

Халқ хўжалиги соҳаларида ғоят унумли ишлайдиган замонавий машиналар ва илғор технология жорий қилинди, ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ҳамда автоматлаштириш ва замонавий ҳисоблаш техникаси ва ташкилий техникани қўлланиб, бошқаришнинг автоматлаштирилган системаларини вужудга келтириш соҳасида иш олиб борилди.

Шу билан бирга бир қанча министрликларга қарашли корхоналар ва ташкилотлар илмий тадқиқот ишлари планини ва халқ хўжалигида фан ҳамда техника ютуқларидан фойдаланиш планини тўлиқ бажармадилар.

Фан-техника жамоатчилиги, рационализаторлар ва ихтирочилар техника тараққиётини жадаллаштиришга анча катта ҳисса қўшдилар. Халқ хўжалигида **тахминан 3,4 миллион ихтиро ва рационализаторлик таклифлари жорий қилинди. Буннинг натижасида бутун йил мобайнида салкам 3 миллиард сўм тежалди.**

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўтган йили анча катта муваффақиятларга эришдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1970 йил июль Пленуми қабул қилган қарорлар қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга, колхоз ва совхозларнинг экономикасини мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳажми 85,8 миллиард сўмлик бўлди ва 1969 йилдагига нисбатан таққослаб олинган нархларда 6,9 миллиард сўм, ёки 8,7 процент кўпайди.

Давлат йўли билан дон харид қилиш плани ошириб бажарилди. 73 миллион тонна дон давлат ресурсларига топширилди.

Қуйидаги жадвал техника экинлари, картошка ва сабзавот қанча етиштирилганлигини кўрсатади:

	1969 йил	1970 йил	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Ялпи ҳосил — миллион тонна			
Пахта	5,7	6,9	121
Қанд лавлаги (саноат учун ярокли)	71,2	78,3	110
Кунгабоқар	6,4	6,1	96
Картошка	91,8	96,6	105
Сабзавот	18,7	20,3	109

(Давоми иккинчи бетда).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Тегишли йилнинг 1 январигача олинган ҳисоб-китоб маълумотларига қараганда, **маҳсулдор чорва мол туёғи** қуйидагича бўлди (миллион бош):

	1970 йил	1971 йил	1971 йилда 1970 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Хўжаликларнинг барча категориялари			
Қорамол	95,2	99,1	104
Шу жумладан сигирлар	40,5	41,0	101
Чўчқалар	56,1	67,2	120
Қўй ва эчкилар	135,8	143,2	105
Колхоз, совхозлар ва давлатга қарашли бошқа хўжаликлар			
Қорамол	70,2	74,2	106
Шу жумладан сигирлар	24,6	25,5	103
Чўчқалар	42,3	50,8	120
Қўй ва эчкилар	104,1	110,2	106

Ўтган йили маҳсулдор чорва мол туёғини асосан жамоат хўжаликларида ўстириш ҳисобига уларнинг миқдори ортди.

Қуйидаги маълумотлар колхоз ва совхозлардаги **чорва ва паррандаларнинг маҳсулдорлиги** қандай бўлганлигини кўрсатади (килограмм):

	1969 йил	1970 йил	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Бир сигирдан соғиб олинган йиллик ўртача сут	2249	2302	102
Бир қўйдан қирқиб олинган ўртача йиллик жун	2,8	3,3	118
Бир товуқнинг берган ўртача йиллик тухуми дона	158	166	105

Давлатга сотилаётган чорва молнинг ўртача вазни 1969 йилдагига нисбатан қуйидаги миқдорларда ортди:
қорамол вазни — 6 процент, чўчқа вазни — 4 процент, қўй ва эчки вазни — 3 процент.

Мол туёғининг ортиши ва чорва мол маҳсулдорлигининг кўпайиши чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ошириш имконини берди.

Хўжаликларнинг барча категорияларида **чорвачилик маҳсулотлари** қуйидаги миқдорларда етиштирилди:

	1969 йил	1970 йил	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Гўшт (сўйилган вазнда) — миллион тонна	11,8	12,3	105
Сут — миллион тонна	81,5	82,9	102
Тухум — миллиард дона	37,2	40,4	109
Жун — минг тонна	390	415	107

Гўшт етиштириш 5 процент, шу жумладан чўчқа гўшти 11 процент ва парранда гўшти 22 процент кўпайди.

Хўжаликларнинг барча категорияларида **чорвачилик маҳсулотлари давлат йўли билан қуйидаги миқдорларда харид қилинди:**

	1969 йил	1970 йил	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Чорва мол ва парранда — миллион тонна			
Тирик вазнда	11,7	12,6	107
Сўйилган вазнда ҳисоблаганда	7,4	8,1	110
Сут — миллион тонна	43,8	45,7	104
Тухум—миллиард дона	15,4	18,1	117

Чорвачиликнинг асосий маҳсулотларини **харид қилиш плани** ошириб бажарилди.

Колхозларнинг ялпи даромади бундан аввалги йилдагига нисбатан 12 процент кўпайди.

Совхозларни тўла хўжалик ҳисобига кўчириш давом эттирилди. Ўтган йили беш мингга яқин совхоз, ёки барча совхозларнинг қарийб 35 проценти планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шароитларида ишлади. Бу совхозлар фойда олиш планини ошириб бажардилар.

Совхозлар умуман ўтган йили 3 миллиард сўмдан ортиқ **фойда олишди.**

Бир қанча колхоз ва совхозларнинг хўжалик фаолиятида камчиликлар ҳам бўлди. Бундай хўжаликларда қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачилик маҳсулдорлиги паст даражада қолди; қишлоқ хўжалик техникасидан етарли даражада тўлиқ фойдаланилмади.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш давом эттирилди. Ўтган йили давлат ва колхозлар қишлоқ хўжалигига сарфлаган капитал маблағ 19 миллиард сўмдан зиёд бўлди ва 10 процент кўпайди. Қишлоқ хўжалигига 308 минг трактор, шу жумладан 124 минг ҳайдов трактори; 156 минг юк автомобили ва махсус автомобиллар, дон ўриб оладиган 97 минг комбайн, картошка йиғиштириб оладиган 8 минг комбайн, лавлаги йиғиштириб оладиган 10 мингга яқин комбайн ва силосбоп экинлар йиғиштириб оладиган 33 минг комбайн, 5,9 минг пахта териш машинаси, 48 мингта жатка, 207 минг трактор плуги, 38 минг лушчильник, 204 минг культиватор, 188 минг сеялка, 142 минг косилка, минерал ўғит солувчи 56 минг машина, 16 мингта гербицид-аммиак машинаси, 13 минг ёмғирлатиш машинаси, 75 минг универсал юк ортиш машинаси ҳамда бошқа кўпгина машина ва механизмлар етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги 46 миллион тоннага яқин **минерал ўғитлар олди.** Бу—шундан аввалги йилдагига нисбатан 6,8 миллион тонна ортиқдир.

Ўрмон хўжалигида 2,3 миллион гектар майдонда **ўрмон тиклаш ишлари** ўтказилди, шу жумладан 1,3 миллион гектар майдонга дарахт уруғи сепилди ва кўчат ўтқазилди.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Ҳамма турдаги транспортнинг юк обороти 3820 миллиард тонна-километрга етди ва 1969 йилдагига нисбатан 6,9 процент кўпайди.

Юк обороти ва юк ташиш йиллик планининг қандай бажарилганлигини қуйидаги маълумотлардан билиб олиш мумкин.

	1970 йилда бажарилгани	Йиллик план бажарилишининг проценти	1970 йилда 1969 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Юк обороти — миллиард тонна-километр			
Темир йўл транспорти	2490	103	105
Умумий фойдаланишдаги дарё транспорти	174	105	109
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти	64	103	108
Нефтепровод транспорти	282	103	115
Юк ташиш — миллион тонна			
Темир йўл транспорти	2881	101	105
Умумий фойдаланишдаги дарё транспорти	358	104	107
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти	3821	103	106
Нефтепровод транспорти	340	103	105

Денгиз транспортида ички сув йўлларида ва ташқи сув йўлларида юк ташиш йиллик плани анча ошириб бажарилди. Денгизда юк ташиш ва юк обороти 1969 йилдагига нисбатан 9 процент ортди. Денгиз флотидан фойдаланиш анча яхшиланди.

Ҳаво транспортида пассажир **обороти** плани бажарилди ва авиацияда юк ташиш умумий ҳажмининг **плани бирмунча** бажарилмай қолди. 71 миллиондан ортиқ пассажир ташилди.

Пассажир обороти шундан аввалги йилдагига нисбатан 9 процент ва авиацияда ташишнинг умумий ҳажми 6 процент кўпайди. Халқ хўжалиги тармоқларида авиациядан фойдаланиш ишлари йиллик плани ошириб бажарилди; бу ишларнинг ҳажми 11 процент ортди.

Темир йўл транспорти тошкўмир, кокс, нефть, руда, қора металл, минерал ўғитлар ва ғалла ташиш йиллик планини тўла ҳамда ошириб бажарди. Ёғоч-тахта, цемент, саноат хом ашёси ва қолиплаш материалларини ташиш плани, шунингдек пассажир обороти плани бажарилмай қолди.

Йил охиригача электровоз ва тепловоз билан ишлашга ўтказилган темир йўлларнинг узунлиги 110 минг километрга етди; электровоз ва тепловозлар юк оборотининг 96,5 процентини бажариб берди.

Локомотивлар ва юк вагонларининг ўртача суткалик унумдорлиги йиллик плани бажарилди; вагонларнинг юк ортиш-тушириш вақтида ва техника станцияларида бекор туриши 1969 йилдагига нисбатан камайди, юк поездларининг участка ҳаракат тезлиги ва салмоғи анча кўпайди. Шу билан бирга корхоналар ва ташкилотлар темир йўл станцияларига келтирилган юкларни ўз вақтида ташиб олмаганликлари ва вагонларнинг юк ортиш ҳамда тушириш вақтида белгиланган нормалардан ташқари бекор туриб қолишларига йўл қўйганлиги каби ҳоллар ҳам учраб турди. Айрим ҳолларда темир йўллар юк ортиш учун зарур миқдорда вагон ажратиб беришни таъминламадилар.

Дарё транспорти нефть ва нефть маҳсулотлари, флотларда ёғоч-тахта ва ўтин ташиш, руда, цемент ва бошқа минерал-қурилиш материаллари, металлар, химиявий материаллар ва минерал ўғитлар ҳамда ғалла ташиш йиллик планини бажарди. Юк ташувчи флотдан фойдаланиш яхшиланди. Тошкўмир, туз ташиш плани бажарилмай қолди.

Умумий фойдаланишдаги **автомобиль транспорти** юк ташиш умумий ҳажмини 6 процент оширгани ҳолда марказлаштирилган тартибда юк ташиш ҳажми 10 процент кўпайди. Юк автомобилларининг унумдорлиги 5 процент ортди. Аммо шундай бўлса ҳам беҳуда қатнаётган ва ишлатилмаётган автомобиллар сони анчагина миқдорни ташкил этади.

Бир йил ичида **меҳнат унумдорлиги** темир йўл транспортида 4,2 процент, денгиз транспортида 7 процент, дарё транспортида 6,5 процент ортди. Транспортнинг ҳамма турларида **фойда олиш** плани умуман ошириб бажарилди. Олинган фойда миқдори 1969 йилдагига нисбатан 7 процент кўпайди.

Алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) маҳсулотининг умумий ҳажми 9 процент кўпайди. Аммо, йиллик план бирмунча бажарилмай қолди. Олинган **фойда** 9 процент ошди. Фойда олиш плани бажарилди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган йили капитал қурилишнинг катта программаси амалга оширилди. **Давлатга қарашли 400 га яқин янги йирик саноат корхонаси,** шунингдек ишлаб турган корхоналарда кўп миқдорда янги цех ва ишлаб чиқариш тармоқлари **ишга туширилди.** Бундан ташқари ишлаб чиқаришни механизациялаш ва интенсивлаштириш, технология процессларини яхшилаш, машина-ускуналарни модернизация қилиш ва бошқа ташкилий-техникавий тадбирларни кўриш йўли билан ишлаб чиқариш қувватларини оширишга эришилди.

Маблағ ажратишнинг барча манбалари ҳисобига ишга туширилган **асосий фондлар** 11 процент кўпайди.

Қурилиш-монтаж ташкилотларини планлаштириш ҳамда иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига кўчиришга киришилди. Янги системага кўчирилган ташкилотлар қурилиш маҳсулоти ва фойда олиш юзасидан ўзлари учун белгиланган планни анча ошириб бажардилар.

Янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш йўли билан **ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш** қай тариқа олиб борилганлигини қуйидаги маълумотлар кўрсатади:

	1970 йилда ишга туширилган қувватлар
Электр станциялари — **миллион киловатт**	12,2
Кўмир — миллион тонна	28,8
Чўян — миллион тонна	1
Пўлат — миллион тонна	3,6
Қора металлар (тайёр) прокати — **миллион тонна**	4,9
Пўлат қувурлар — минг тонна	1383
Темир рудаси — миллион тонна	39
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — миллион тонна	9,8
Пластик масса ва синтетик смола — **минг тонна**	190
Химиявий тола — минг тонна	53
Автомобиль шиналари — **миллион дона**	1,3
Автомобиллар — минг дона	178
Турбиналар — минг киловатт	850
Металл қирқувчи станоклар — минг дона	3,8
Экскаваторлар — дона	1304
Цемент — миллион тонна	6,5
Қоғоз — минг тонна	279
Целлюлоза — минг тонна	353
Ўрнатилган тўқув станоклари — **минг дона**	6,6
Чарм пойафзал — миллион жуфт	28
Устки ва ички трикотаж миллион дона	61
Қанд шакар —суткасига қайта ишланадиган лавлагининг минг центнери	118
Гўшт — ҳар смена бараваридаги тонна	383
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти — ҳар смена бараваридаги **минг тонна**	2,5
Магистраль газ қувурлари ва улардан чиқарилган шохобча қувурлар — минг километр	4,3
Умумий фойдаланишдаги янги темир йўллар — километр	689
Электрлаштирилган темир йўллар — километр	1417

Ўтган йили ишга туширилган энг катта корхоналар ва объектлар орасида қуйидагилар бор эди:

Электр энергетикада — Красноярск ГЭСида ўнинчи турбина ишга туширилди. Бу турбинанинг ишга туширилиши билан гидростанциянинг қуввати 5 миллион киловаттга етди. Эндиликда Красноярск ГЭСи дунёда энг йирик ГЭС бўлиб қолди. Красноярск ўлкасида Усть-Хантай ГЭСи, Мурманск областида Серебрянск ГЭСи, Қозоғистонда Қапчиғай ГЭСи, Арманистоннинг Воротан дарёси ГЭСи, Ўзбекистонда Чорвоқ ГЭСи ишга туширилди.

Иссиқлик электр станцияларида ҳар бири 300 минг киловатт қувватли 19 та энергетика блоки шу жумладан Оренбург областидаги Ириклинский, Свердловск областидаги Рефтинский, Винница областидаги Ладижинск иссиқлик берадиган янги район электр станцияларида дастлабки энергоблоклар ишга туширилди.

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноатида — Полоцк, Кременчуг, Омск нефтни қайта ишлаш заводларида, Стерлитамакдаги синтетик каучук заводида ва Нижнекамск нефт химияси комбинатида, Барнаул шина заводида янги қувватлар ишга туширилди.

Озарбайжонда резина-техника буюмлари ишлаб чиқарадиган Мингечаур заводи ишга туширилди.

Кўмир саноатида — Павлодар областида йилига 5 миллион тонна кўмир қазиб чиқариладиган 5/6- Иртиш разрези, Чита областида Харанор разрези, Кировоград областида Морозов разрези, Днепропетровск областида 3-Ғарбий Донбасс шахтаси, Ворошиловград областида 1—Самсоново гидрошахтаси ишга туширилди.

Қора металлургияда — Волжск труба заводи, Днепровск кон-саралаш комбинати, Ново-Липецк металлургия заводида кокс батареяси ва энг катта «2000» тунука стани, Ғарбий Сибирь заводида узлуксиз тайёрловчи стан, Қарағанда комбинатида жуда катта кислород-конвертор комплекси ва кокс батареяси, Енакиево заводида домна печи, Челябинск заводида конвертор, Череповец заводида иккита электр печи ва пўлатни узлуксиз эритадиган установкалар, Никополь жанубий труба заводида труба прокат стани ишга туширилди.

Рангли металлургияда — Ачинск гилмоя комбинати ва Олмалиқ рух заводи ишга туширилди.

Химия саноатида — Могелев синтетик тола комбинати ва Сокальск химия толаси заводи ишга туширилди; Новомосковск, Новгород, Черкасси ва Рустави химия комбинатларида, Череповец азотли ўғит заводида, Куйбишев химия заводида, Березникидаги иккинчи калий комбинати, Соликамск комбинати, Солигорскдаги биринчи ва учинчи калий комбинатларида минерал ўғитлар ишлаб чиқарадиган янги йирик қувватлар ишга туширилди; Гродно химия комбинатида капролактам ишлаб чиқариладиган қувватлар ишга туширилди ва ҳоказо.

Машинасозлик саноатида — Ровно трактор запас қисмлари заводи, Фрунзе шаҳрида парма заводи, Белебей автонормал заводи ишга туширилди. Волжск автомобиль заводи енгил автомобиллар ишлаб чиқара бошлади. Олтой вагонсозлик заводида юк вагонларини ишлаб чиқарадиган янги қувватлар ишга туширилди, Москвадаги Лихачев номли заводда ва Горький автомобиль заводида юк автомобиллари, Павлодар заводида тракторлар ишлаб чиқарила бошланди.

Бинокорлик материаллари саноатида — Раздан кон-химия комбинати цемент заводининг биринчи навбати, асбест-цемент буюмлар ишлаб чиқарадиган Савинский ва Вольский заводлари, Каменец-Подольск цемент заводи, Грузия ССРдаги Гардабанида ва Омскда картон-рубироид заводи, йиғма темир-бетон ишлаб чиқарадиган бир қанча йирик корхоналар ва цехлар ишга туширилди; Старооскольск, Горнозаводск, Топкинский, Акмянск, Алексеевский ва Усть-Каменогорск цемент заводларида цемент ишлаб чиқарувчи янги қувватлар, Спасск комбинатида шифер ва Ульяновск заводида асбест-цемент буюмлар, Горький областидаги Борский шиша заводида силлиқланган ойна ишлаб чиқарадиган янги қувватлар ишга туширилди.

Енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва гўшт-сут саноатининг қувватлари анча кўпайтирилди. Донецкда камволь-йигирув фабрикаси, Шахтинский тўқимачилик комбинатида биринчи йигирув фабрикаси, Ворошиловград, Шахтерск ва Ленинogорскда трикотаж фабрикалари, Волгоград ва Черновицеда пойафзал фабрикалари, Бошқирдистон АССРнинг Нехтикам ва Литва ССРнинг Плунг шаҳарларида сунъий юмшоқ чарм ишлаб чиқарувчи корхоналар, Самарқанд ва Кировободда чинни идиш заводлари ишга туширилди.

Молдавия ССРда Гирбовский қанд-шакар заводи, Черкасси областида Пальмир, Воронеж областида Калачеевский заводлари, Молдавия ССРда Кагуль консерва заводи, Актюбинскда кондитер фабрикаси, нон заводлари, вино тайёрловчи корхоналар ва пиво саноати корхоналари ишга туширилди.

Омск, Уфа, Железноводск, Запорожье, Паневежисда янги сут заводлари, Гагарин ва Волковисск шаҳарларида сут-консерва комбинатлари, Тошкентда, Рубсовскда гўшт комбинатлари, қуруқ сут, мой ва пишлоқ тайёрлайдиган янги заводлар ишга туширилди.

Гурьев билан Астрахань ўртасида янги **темир йўл** фойдаланиш учун топширилди.

Қишлоқ хўжалигида — ўтган йили давлат ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига янги ишлаб чиқариш объектлари ва қувватлари; 3,6 миллион қорамол, 4,2 миллион чўчқа, 5,6 миллион қўй ва 26 миллион парранда боқиладиган чорвачилик бинолари, 5 миллиондан ортиқ товуқ боқиладиган йирик паррандачилик фабрикалари, гўшт олиш учун йилига 15 миллион жўжа боқиладиган паррандачилик фабрикалари қурилди ва фойдаланиш учун топширилди.

400 минг гектарга яқин янги суғориладиган ерлар ишга туширилди; 800 минг гектар майдондаги заҳкаш ва ботқоқ ерларнинг захини кетказиш ҳамда 6,5 миллион гектар майдондаги яйловларга сув чиқариш соҳасидаги ишлар амалга оширилди. 2,7 миллион тонна дон сақланадиган элеваторлар, тайёрлаш пунктларида 1,8 миллион тонна дон сақланадиган омборлар, шунингдек совхоз ва колхозларда 4,3 миллион тонна уруғлик дон сақланадиган омборлар фойдаланиш учун топширилди. Айни бир вақт ичида бир миллион тонна минерал ўғитларни сақлаш учун керакли омборлар қурилди.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан халқ хўжалигига 80 миллиард сўм **капитал маблағ** сарфланди, шу жумладан, давлатнинг 68,7 миллиард сўм капитал маблағи сарф қилинди. 1969 йилга нисбатан капитал маблағлар 9 процент кўпайди.

1970 йил учун белгиланган **пудрат ишлар плани** 104 процент бажарилди. Бир йил ичида пудрат ишларининг жами ҳажми 11 процент кўпайди.

Айрим министрликлар бўйича пудрат ишлари плани қандай бажарилганлиги ва бу ишларнинг ўсиш суръатлари қуйидагича:

	Йиллик планининг бажарилиш проценти	1970 йилда 1969 йилга нисбатан процент ҳисобида
СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлиги	103	108
СССР Саноат қурилиши министрлиги	100,1	110
СССР Қурилиш министрлиги	102	111
СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	102	110
Транспорт қурилиши министрлиги	106	107
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	107	113
СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	103	117
Газ саноати министрлиги	104	116
СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	112	111

Колхозлараро қурилиш ташкилотлари бажарган ишларнинг ҳажми 16 процент кўпайди.

Қурилишда **меҳнат унумдорлиги** 6,3 процент ошди.

Қурилиш-монтаж ишларининг **таннархини** камайтириш топшириғи бажарилди. Пудратчи ташкилотлар **фойда** планини бажарди; бир йил ичида фойда 20 процентдан зиёд кўпайди.

Халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида асосий фондларни ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш планлари тўла бажарилмай қолди. План умуман бажарилгани ҳолда пудрат ишлари ҳажми юзасидан, меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш-монтаж ишларининг таннархини камайтириш ва фойда олиш юзасидан планда белгиланган топшириқларни анчагина қурилиш ташкилотлари бажармади.

V. ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИНГ ЎСИШИ

Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган **миллий даромад** бир йил ичида 8,5 процент кўпайди.

Халқ хўжалигидаги **ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони** 90,2 миллион кишига етди ва бир йил ичида 2,3 миллион киши ёки 2,5 процент кўпайди.

Аввалги йиллардаги каби 1970 йилда ҳам мамлакатда ишсизлик бўлмади. Айрим тармоқларда ва районларда ишчи кучининг етишмаслиги сезилиб турди.

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача ойлик иш ҳақи 122 сўмга етди ва 4 процент кўпайди; ижтимоий истеъмол фондларидан олинадиган тўловлар ва имтиёзларни ҳам қўшиб ҳисоблаганда иш ҳақи 1969 йилдаги 158 сўм ўрнига 164 сўмга етди. **Колхозчилар меҳнатига тўланадиган ҳақ** 6,8 процент ошди.

Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан олган **маблағлари ва имтиёзлари** салкам 64 миллиард сўм бўлди ва аввалги йилга нисбатан 7,3 процент кўпайди. Ана шу фондлар ҳисобига текин ўқитиш, медицина хизмати кўрсатиш, пенсиялар, нафақалар, стипендиялар тўлаш, санаторий ва дам олиш уйларига текин ёки имтиёзли шартлар билан йўлланмалар бериш, отпуска ҳақи тўлаш, болалар боғчалари ва яслиларини таъминлаш ҳамда социал-маданий хизмат кўрсатишнинг бошқа турлари амалга оширилди. Колхозчиларнинг учинчи Бутуниттифоқ съезди қарорига биноан, колхозчиларга социал страхование жорий этилди. Бунда меҳнат қобилиятини вақтинча йўқотганлик муносабати билан нафақа тўлаш ва қишлоқ меҳнатчиларини санаторий-курортда даволаш кўзда тутилган.

Меҳнаткашларнинг реал даромадлари аҳоли жон бошига ҳисоблаганда бир йил мобайнида 5,2 процент кўпайди.

Аҳолининг омонат кассаларидаги омонатлари кўпайиб, йил охирига борганда 46 миллиард сўмдан ошиб кетди. Омонатлар миқдори 80 миллионтага етди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 153,6 миллиард сўмгача **етди ва аввалги йилдагига** нисбатан таққослама нархларда 7,4 процент кўпайди.

Давлат ва кооператив савдосида айрим молларни сотиш ҳажми қуйидагича ўзгарди:

	1970 йилда сотилгани 1969 йилга нисбатан процент ҳисобида
Нон	101
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	106
Балиқ, сельд ва балиқ маҳсулотлари	103
Сариёғ	105
Ўсимлик ёғи	102
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	106
Пишлоқ	102
Тухум	118
Қанд-шакар	106
Кондитер маҳсулотлари	107
Чой	110
Картошка	107
Сабзавот	114
Мевалар	118
Цитрус мевалар	115
Кийим-кечак, ички кийим ва газламалар	105
Трикотаж буюмлар	110
Пайпоқлар	108
Чарм пойафзал	107
Чинни-фаянс ва шиша идишлар	109
Совун	94
Синтетик ювиш воситалари	111
Мебель	109
Тикув машиналари	103
Холодильниклар	115
Кир ювиш машиналари	96
Электр пилесослар	107
Соатлар	105
Фотоаппаратлар	113
Мотоцикль ва мотороллерлар	106
Велосипед ва мотовелосипедлар	104
Радиоприёмник ва радиолалар	106
Телевизорлар	107
Енгил автомобиллар	139

Товар обороти анчагина кўпайганлигига қарамай, аҳолининг гўшт, сельд, балиқ ва баъзи саноат молларига бўлган талаби тўла қондирилмади.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми 1969 йилдагига нисбатан 14 процент кўпайди. Йил мобайнида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари шохобчалари 7,5 мингта кўпайди. Маиший хизмат корхоналари сони кўпайганлигига қарамай, улар айниқса қишлоқ жойларда ҳамон етишмаяпти.

1970 йилда Совет Иттифоқи чет мамлакатлар билан **ташқи савдо алоқаларини** кенгайтириб борди. Ташқи савдо обороти 22 миллиард сўмни ташкил этиб, 11 процент кўпайди. Ўтган йиллардаги каби бултур ҳам машина-ускуналар, нефть, нефть маҳсулотлари, темир руда, қора металл прокати ва ёғоч-тахта анчагина миқдорда экспорт қилинди. Машина-ускуналар ва халқ истеъмоли молларининг бир қанчасини импорт қилиш кўпайди.

Мамлакат экономикасининг муваффақиятли ривожланиши, чакана товар обороти ва аҳолига кўрсатиладиган хизматларнинг кўпайиши **пул муомаласининг барқарор бўлишини** таъминлади.

Мамлакатимизнинг шаҳарлари ва қишлоқ жойларида **2 миллион 280 мингта янги шинам квартиралар ҳамда умумий саҳни 105 миллион квадрат метрдан ошадиган индивидуал уй-жойлар фойдаланишга топширилди.** Бу нарса 8 миллион оиланинг ёки 11,2 миллион совет гражданининг уй-жой шароитларини яхшилашга имкон берди. Бултур давлат ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига 1,6 миллион ўқувчи учун мўлжалланган янги умумий таълим мактаблари, 475 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, кўпдан-кўп касалхона ва поликлиникалар ҳамда бошқа маданий-маиший объектлар қурилди. Шу билан бирга халқ хўжалиги бўйича умуман олганда, шунингдек, кўпгина иттифоқдош республикалар, министрликлар ва идораларда уй-жой ва маданий-маиший қурилиш планлари етарли бажарилмади.

Шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш ишлари давом эттирилди. Бултур 2,8 миллионта квартира **газлаштирилди.** Бироқ йиллик газлаштириш плани тўла бажарилмай қолди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривож топди.

Салкам 79 миллион киши турли ўқишларга қатнади, шулардан 49,4 миллион киши умумий таълим мактабларида, 4,6 миллион киши олий ўқув юртларида, 4,4 миллион киши техникумларда ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларида, 2,4 миллион киши ҳунар-техника таълими мактабларида ўқиди.

4,7 миллион киши саккиз йиллик мактабни ва 2,6 миллион киши ўрта умумий таълим мактабини битирди: чунончи 400 мингдан ошиқ киши ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида саккиз йиллик маълумот олди ва 600 мингдан ошиқ киши ўрта маълумот олди.

Куни узайтирилган мактабларда ва группаларда 5,2 миллион ўқувчи ёки аввалги ўқув йилдагига нисбатан 14 процент кўп ўқувчи бўлди.

Доимий болалар яслилари ва болалар боғчаларида 9,3 миллион бола тарбияланди. Бу рақам 1969 йилдагига нисбатан 200 мингта кўпдир. Бундан ташқари мавсумий болалар муассасаларида қарийб 5 миллионта бола бўлди.

Ёз мобайнида салкам 19 миллион бола ва ўсмир пионер ва мактаб лагерларида, болалар санаторийларида, экскурсия, туристик базаларида ҳордиқ чиқардилар ёки ёзда шаҳар атрофларидаги болалар муассасалари бўлган боғ-роғли жойларга чиқиб дам олдилар.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларини битириб чиққан **1,7 миллион нафар ёш мутахассис, шу жумладан олий маълумотли 630 минг нафар мутахассис ва ўрта махсус маълумотли 1 миллион 30 минг нафардан ортиқ мутахассис халқ хўжалигига юборилди,** олий мактаблар ва техникумларни битириб чиққанлар сони аввалги йиллардагига нисбатан 80 минг киши ёки 5 процент кўпайди.

911 минг киши олий мактабларга ҳамда 1 миллион 338 минг киши ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинди.

Ишчи ва хизматчилар, шунингдек, колхозчиларни тайёрлаш ва малакасини ошириш катта кўламда амалга оширилди. Йил мобайнида **ҳунар-техника таълими мактабларида** салкам 1,6 миллион нафар малакали ёш ишчи тайёрланди ва 1,8 миллион киши ўқишга қабул қилинди. Бевосита корхоналарда, муассасаларда ва ташкилотларда, шунингдек колхозларда **индивидуал, бригада ва курс ўқиши йўли билан** 18 миллиондан ошиқ киши янги касбларга ўргатилди ва ўзининг малакасини оширди.

Йил охирида илмий ходимлар сони салкам 930 минг кишига етди, шулардан 240 мингдан ошиқ кишининг фан доктори ёки кандидати деган илмий даражаси бор.

Киноустановкалар сони 157 мингтадан ошиб кетди, йил мобайнида киносеансларга кириш сони 4,7 миллиардга етди.

Аҳолига медицина ёрдами бериш яхшиланди. Йил мобайнида барча ихтисосдаги врачлар сони 32 мингта, касалхоналар ўрни эса 100 мингтадан зиёд кўпайди. Санаторийлар, дам олиш уйлари ва пансионатлардаги ўринлар сони 34 мингта кўпайди, туристик базалардаги ўринлар сони ҳам ошди. Касаба союзларнинг санаторий-курорт муассасаларида, туристик маршрутларда ва базаларида 19 миллион нафар меҳнаткаш ва уларнинг оила аъзолари даволанди, ҳордиқ чиқарди. Экскурсияларда 38 миллион киши қатнашди.

1971 йилнинг 1 январида Совет Иттифоқи аҳолисининг умумий сони 243,9 миллион кишига етди.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ 1970 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини ва КПССнинг бўлажак XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, 1970 йилда ижтимоий ишлаб чиқаришни анча ўстиришга ва халқ моддий-фаровонлигини янада оширишга эришдилар.

1970 йилда халқ хўжалигини ривожлантириш суръатлари 1969 йилга нисбатан қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин.

	1970 йилда 1969 йилга нисбатан процент ҳисобида
Ялпи ижтимоий маҳсулот	112
Миллий даромад	115
Саноатнинг ялпи маҳсулоти	109
Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти	124
Давлат ва кооператив корхоналар ҳамда ташкилотлар томонидан ишга солинган асосий фондлар	117
Давлат ва кооператив корхоналар ҳамда ташкилотлар, колхозлар ва аҳоли сарфлаган капитал маблағлар	109
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортининг юк обороти	119
Ишчи ва хизматчилар сони	105
Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача ойлик иш ҳақи	104
Чакана товар обороти	109
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишларининг ҳажми	117
Мактабгача тарбия муассасаларидаги болаларнинг сони	105
Ҳамма турдаги ўқув юртларида таълим олаётганлар сони	105
Олий ўқув юртларига қабул қилинган студентлар сони	100.2
Ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинган ўқувчилар сони	109
Касалхоналардаги ўринлар миқдори	105

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигининг айрим тармоқларида Давлат планининг бажарилиш якунларини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

I. САНОАТ

Ўзбекистон ССР саноат ходимлари маҳсулот реализация қилиш, шунингдек энг муҳим маҳсулотларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган йиллик планни ва социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин, 22 декабрда бажардилар. Йиллик пландан ташқари бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, реализация қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1969 йилга нисбатан 9 процентдан ошди.

Саноатнинг айрим тармоқлари 1970 йилда 1969 йилга нисбатан ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришни жадал ўстирди: электр энергетикасида ўсиш суръати 115 процентга, ёқилғи саноатида 104 процентга, шу жумладан газ саноатида 105 процентга, қора ва рангли металлургияда 112 процентга, химия ва нефть химияси саноатида 118 процентга, машинасозлик ва металл ишлашда 108 процентга, бинокорлик материаллари саноатида 119 процентга, енгил саноатда 107 процентга, озиқ-овқат саноатида 110 процентга етди.

Айрим министрликлар бўйича маҳсулот реализацияси ва ялпи планнинг бажарилиши тўғрисидаги маълумотлар ва ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари қуйида баён этилган:

	1970 йилда планни бажариш процент ҳисобида	1970 йилда 1969 йилга нисбатан процент ҳисобида
Умумиттифоқ министрликларининг корхоналари бўйича		
Газ саноати министрлиги	101	105
Кўмир саноати министрлиги	106	90
Химия саноати министрлиги	99.4	120
Нефть саноати министрлиги	104	99
Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	102	115
Электр-техника саноати министрлиги	100	105
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	99.4	105
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	102	108
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги	107	127
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	96	103
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	100,2	118
Автомобиль саноати министрлиги	104	113
Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги	101	106
Целлюлоза — қоғоз саноати министрлиги	101	102
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Микробиология саноати бош бошқармаси	103	117
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идораларининг корхоналари бўйича		
СССР Қора металлургия министрлиги	103	103
СССР Рангли металлургия министрлиги	104	113
СССР нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	102	108
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	104	116
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлиги	105	112
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	101	123
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	102	104
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	104	106
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	103	108
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	104	116
Ўзбекистон ССР балиқ хўжалиги бошқармаси	109	112
Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги	105	111
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	104	118

Тошкент шаҳри, республиканинг ҳамма областлари ва Қорақалпоғистон АССР саноати маҳсулот реализация планини ошириб бажарди.

Натурал ҳолда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришга доир маълумотлар қуйида келтирилган:

	1970 йилда ишлаб чиқарилди	1970 йилда 1969 йилга нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия — миллиард киловатт-соат	18,3	116
Нефть — минг тонна	1805	100,6
Газ — миллиард куб метр	32,1	104
Кўмир — минг тонна	3747	89
Пўлат — минг тонна	389	102
Қора металлар прокати — минг тонна	322	101
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — минг тонна	4093	118
Куч трансформаторлари — минг киловольт ампер	2601	100,8
Бронекабель — минг километр	14,4	98
Сигнал-блокировка кабеллари — минг километр	4,7	112
Компрессорлар — дона	2448	105
Пилталаш машиналари — дона	457	120
Тракторлар — минг дона	21,1	100,0
Трактор прицеплари — минг дона	38,5	101
Трактор сеялкалари — дона	8004	127
Трактор культиваторлари — минг дона	20,1	103
Чанглагич-пуркагичлар — дона	3880	106
Пахта териш машиналари (икки қаторли ҳисобда) — дона	10406	106
Кўсак тозалаш машиналари — дона	2544	100,7
Тўкилган пахтани териб берадиган машиналар — дона	2418	113
Осма электр кранлар, шу жумладан махсус кранлар — дона	871	109
Экскаваторлар — дона	1025	120
Цемент — минг тонна	3197	110
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — минг куб метр	2703	118
Иморатбоп ғишт (колхозлар ишлаб чиқаргани бу ҳисобга кирмайди) — миллион дона	1298	122
Асбоцемент шифер — миллион шартли тахта	214,9	118
Дераза ойнаси — минг квадрат метр	2783	105
Қоғоз — минг тонна	23,3	103
Мебель — миллион сўмлик	42,5	114
Рўзғор холодильниклари — минг дона	57,2	109
Газ плиталари — минг дона	282,1	127
Пахта толаси — минг тонна	1443	110
Хом ипак — тонна	1172	105
Каноп толаси — минг тонна	26,3	100
Ип газламалар — миллион квадрат метр	172,8	99
Шойи газламалар — миллион квадрат метр	46,0	104
Пайпоқлар — миллион жуфт	30,1	101
Ички трикотаж — миллион дона	21,7	127
Устки трикотаж — миллион дона	11,0	103
Чарм пойафзал — миллион жуфт	18,4	103
Балиқ овлаш — минг центнер	107,4	96
Гўшт (саноат ишлаб чиқаргани) — минг тонна	69,9	114
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти сут ҳисобида (сут, сузма, кефир, простокваша, қаймоқ, сметана) * — минг тонна	226,8	111
Ўсимлик ёғи * — минг тонна	293,5	107
Кондитер маҳсулотлар — минг тонна	78,8	106
Консервалар — миллион шартли банка	317,5	111
Маданий-маиший ва хўжалик буюмлари — миллион сўмлик	134,3	114

1969 йилдагига нисбатан 1,3 миллиард куб метр кўп газ қазиб олинди. 2,5 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинди, 99 минг тонна кўп моногидрат олтингугурт кислотаси, олти юз йигирма етти минг тонна кўп минерал ўғит, 5,9 минг дона кўп электр пайвандлаш ускуналари, 1,2 миллион сўмлик кўп автоматлаштириш приборлари, воситалари ва уларнинг запас қисмлари, 1,8 миллион сўмлик кўп тўкимачилик саноати технология ускуналари ва запас қисмлари, 169 дона кўп экскаватор, 3,7 миллион сўмлик кўп қишлоқ хўжалик машиналари, 416 минг куб метр кўп йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, 258 миллион дона кўп иморатбоп ғишт, 130 минг тонна кўп пахта толаси ва бошқа кўпгина турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш кўпайди: тайёр шойи газламалар ишлаб чиқариш 1,9 миллион квадрат метр, ички ва уски трикотаж ишлаб чиқариш 4,9 миллион дона, колбасалар ишлаб чиқариш 4,7 минг тонна, давлат ресурслари хом ашёсидан ўсимлик ёғи ишлаб чиқариш 18,7 минг тонна, консерва ишлаб чиқариш 30,9 миллион шартли банка, маданий-маиший ва хўжалик буюмлари ишлаб чиқариш 17 миллион сўмлик миқдорда кўпайди.

Республика саноат корхоналарининг коллективлари 1970 йилда ускуналардан, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилаш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш рентабеллигини ошириш соҳасидаги ишларини давом эттирдилар.

Меҳнат унумдорлиги ўтган йилга нисбатан салкам 7 процент ўсди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли халқ хўжалигида ҳам, саноатда ҳам фойда олиш 1969 йилга нисбатан анча кўпайди.

План умуман ошириб бажарилгани ва саноат корхоналарининг жуда кўпчилиги планни уддалагани ҳолда уларнинг айримлари маҳсулотни реализация қилиш, энг муҳим турдаги буюмларни натурал ҳолда ишлаб чиқариш планини бажармадилар, саноат маҳсулотининг умумий ҳажмини, меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборди товар маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетишига йўл қўйди, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан яхши фойдаланмади ва янги ишга туширилган қувватларни суст ўзлаштирди.

1970 йилда республикада халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техникани янада тараққий эттириш тадбирлари амалга оширилди. Илмий тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари ва саноат корхоналари янги машиналар ва серунум ускуналар яратиш ҳамда уларни жорий этиш устида иш олиб бордилар, прогрессив технологияни, комплекс механизацияни ва автоматлаштиришни ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Республика саноати янги маҳсулотнинг бир қанча турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

* Колхозлар етиштиргани ва аҳоли хонадонида етиштирилгани бу ҳисобга кирмайди.

Рационализаторлар ва ихтирочиларнинг юксак ижодий активлиги халқ хўжалигида техникани янада тараққий эттиришга кўп даража ёрдам берди. 1970 йилда республика халқ хўжалигида жорий этилган 30 мингдан ортиқ таклиф 45 миллион сўмни тежаб қолиш имконини берди.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Қишлоқ хўжалиги ходимлари партия XXIII съездининг, КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, 1970 юбилей йилида қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга эришдилар.

Экин майдонларини кенгайтириш, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ҳамда чорва ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини ошириш йўли билан **деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш** кўпайтирилди. Республика пахтакорлари давлатга пахта топшириш йиллик планини 1970 йил 24 октябрда бажариб, айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Оширилган социалистик мажбуриятлар ҳам бажарилди. Бутун пахтачилик тарихида биринчи марта давлатга 4667,7 минг тонна пахта сотилди. Пахта етиштириш беш йиллик плани ҳам ошириб бажарилди. Ўтган беш йиллик йиллари ичида давлатга бундан олдинги беш йилдагига нисбатан 3244 минг тонна кўп пахта сотилди. Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областлари пахтачиликни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар.

Республикада дон, картошка, мева, узум етиштириш 1969 йилдагига нисбатан кўпайтирилди.

Хўжаликларнинг ҳамма категорияларида маҳсулдор чорва туёғи 1969 йилдагига нисбатан кўпайди: яъни қорамол 2 процент, чўчқалар 22 процент, қўй ва эчки 9 процент кўпайди. Шу билан бирга сигирлар туёғи бирмунча камайди.

Колхозлар ва совхозларда гўшт етиштириш 1969 йилдагига нисбатан 2 процент, сут етиштириш 12 процент, тухум етиштириш 47 процент кўпайди.

Дон, шоли, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, хўл мевалар, узум, чорва ва паррандалар, сут, тухум, пилла, жун харид қилиш **йиллик планлари бажарилди.** Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпчилиги бўйича 1970 йилда харид қилинган маҳсулотларнинг ҳажми 1969 йилда харид қилинган маҳсулотларнинг ҳажмидан анча ошиб кетди.

Давлат ва колхозлар томонидан қишлоқ хўжалигига сарфланган капитал маблағлар 1970 йилда 974 миллион сўмни ташкил қилди ёки 1969 йилга нисбатан 15 процент ошиқ бўлди. Республикада сув хўжалиги қурилишига сарфланаётган маблағ анча кўпайтирилди. Катта Андижон канали, Аму—Қоракўл ва Сайёт машина каналлари, бир қанча катта коллекторлар, насос станциялари ва бошқа объектлар қуриб битказилди.

Мирзачўлда ва Қарши даштида, Фарғона ва Сурхон—Шеробод водийларида, Амударё этакларида ерларни суғориш борасида катта аҳамиятга эга бўлган ишлар қилинди. Бунинг натижасида марказлаштирилган давлат капитал маблағлари ҳисобидан 50 минг гектар янги суғориладиган ерлар фойдаланишга топширилди, 133 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди, 71 минг гектар ер асосли равишда текисланди, 470 минг гектар яйлов ерлар сув билан таъминланди.

Паррандачилик фабрикалари яна 139 мингта товуқ сиғадиган қилиб кенгайтирилди. Колхозлар ва совхозларда чорва ва паррандалар боқиладиган турли ишлаб чиқариш бинолари қурилди.

1970 йилда республика қишлоқ хўжалигига 17,2 минг трактор, 3 минг юк автомобиллари ва ихтисослаштирилган автомобиллар, 584 та ғалла комбайни, силосбоп экинлар ҳосилини ўриб-йиғиб берадиган 471 комбайн, 7,4 мингта трактор плуги, 3,5 мингта пахта териш машинаси, 13,6 мингта культиватор, 5,9 мингта сеялка, 3,6 мингта косилка, 1,7 мингта универсал погрузчик ва бошқа кўпгина машиналар етказиб берилди.

Республика қишлоқ хўжалиги 3 миллион 496 минг тонна ёки бундан олдинги йилдагига қараганда 207 минг тонна кўп минерал ўғитлар олди.

III. ТРАНСПОРТ

Ўрта Осиё темир йўли, шунингдек унинг Ўзбекистон территориясидаги бўлимлари юк ташиш йиллик планини 102 процент бажарди. Ўрта Осиё темир йўлида юк ташиш 1969 йилдагига нисбатан 11 процент кўпайди, темир йўлнинг Ўзбекистондаги бўлимлари эса юк ташишни 10 процент кўпайтирди. Вагонлардан фойдаланиш анча яхшиланди, юк вагонларининг обороти тезлаштирилди, уларнинг иш унуми оширилди.

Умумфойдаланадиган автомобиль транспорти юк ташиш йиллик планини 106 процент бажарди. 1969 йилдагига нисбатан юк ташиш 15 процент, юк обороти 19 процент кўпайди. Автобусларда ташилган пассажирлар бир миллиард кишидан ошиб кетди ёки 1969 йилдагига нисбатан 18 процент кўпайди. Бироқ пассажирлар ташишнинг йиллик плани бироз бажарилмай қолди.

(Охири тўртинчи бетда).

СОВЕТ—СУРИЯ ҚЎШМА АХБОРОТИ

Бош министр ва мудофаа министри, Араб Социалистик уйғониш партияси муваққат маҳаллий раҳбарлигининг аъзоси Ҳафиз Асад бошчилигидаги Сурия Араб Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан, 1 февралдан 3 февралгача СССРда расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Сурия Араб Республикаси партия-ҳукумат делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Совет—Сурия қўшма ахборотида айтилишича, самимийлик ва дўстлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида СССР билан Сурия Араб Республикаси ўртасидаги икки томонлама муносабатларга доир масалалар ва ҳозирги халқаро аҳволнинг иккала томонни қизиқтирувчи масалалари қараб чиқилди.

Совет Иттифоқи билан Сурия Араб Республикаси ўртасида мавжуд бўлган ва тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни, мустақилликни ўзаро ҳурматлаш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган дўстона муносабатлар муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини ҳар иккала томон мамнуният билан таъкидлади. Сиёсий, иқтисодий, маданий соҳалардаги ва бошқа соҳаларда тобора мустаҳкамланиб ва кенгайиб бораётган самарали ҳамкорлик иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушишига улар аминдирлар.

Томонлар Совет—Сурия иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги муваффақиятли бораётганлигини мамнун бўлиб таъкидладилар. Улар нефть саноати, энергетика, темир йўл қурилиши ва электрлаштириш соҳаларида иқтисодий ва техникавий ҳамкорликни янада кенгайтириш тўғрисидаги 1969 йил 10 июлда қабул қилинган Совет—Сурия битими асосида СССР билан Сурия ўртасидаги ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантиришни астойдил истаётганликларини тасдиқладилар.

Сурия экономикасини ривожлантиришда, мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда ва миллий кадрлар тайёрлашда Совет Иттифоқи Сурия Араб Республикасига катта беғараз ёрдам бераётганлиги учун Сурия томони Совет Иттифоқига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилди.

Совет халқи, деб таъкидланади сўнгра ахборотда, Сурия Араб Республикасидаги прогрессив туб ўзгаришларни зўр хайрихоҳлик билан кузатиб турибди ва унинг янги турмуш қуришдаги муваффақиятларидан самимий қувонмоқда. Араб Социалистик уйғониш партияси муваққат маҳаллий раҳбарлигининг мамлакатда прогрессив ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни ўтказишни ва ташқи сиёсатда империализмга қарши кураш йўлини ўтказишни давом эттириш, империализмга муваффақиятли зарба бериш мақсадида араб мамлакатларининг бирлиги учун курашиш нияти борлиги ҳақида 1970 йил 16 ноябрда эълон қилинган баёнот Совет Иттифоқида табриклаб кутиб олинди. Ҳозирги Сурия раҳбарлари Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстона муносабатларни бундан буён ҳам ривожлантиришга тайёр эканлигини ҳамда араб давлатлари билан биргалашиб ҳаракат қилишни ва ҳамкорликни таъминлашга интилишини изҳор этганлиги муносабати билан совет томони мамнуният билдирди.

Томонлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан араб Социалистик уйғониш партияси ўртасида қарор топган дўстлик алоқаларининг муҳим аҳамиятини таъкидладилар ва ана шу алоқаларни ҳар иккала томондан янада ривожлантиришга интилажакларини билдирдилар.

Ахборотда шу нарса таъкидлаб ўтиладики, Исроилнинг Сурияга ва бошқа араб мамлакатларига қарши агрессияси натижасида Яқин Шарқда вужудга келган аҳволни муҳокама қилишга алоҳида эътибор берилди. Исроилнинг араб ерларини Исроил томонидан оккупация қилинишини давом эттиришга қаратилган авантюристик сиёсати тинчлик иши учун хатарли эканлигини томонлар қайд этишди. Уларнинг фикрича, Америка Қўшма Штатлари бошчилик қилаётган империализм ва мустамлакачилик кучлари Исроилни қўллаб-қўлтиқламаганида Исроил ана шу агрессив ва экспансиячилик сиёсатини давом эттира олмаган бўлур эди. Исроилнинг бу сиёсати БМТ уставини, шунингдек халқаро ҳуқуқнинг ҳамма эътироф қилган нормаларини қўпол равишда бузишнинг ўзгинаси бўлиб, жаҳон афкор оммасига дағдаға қилишдан бошқа нарса эмас ва ялпи тинчликка бевосита хавф солади.

Томонлар Исроил қўшинларини 1967 йилда оккупация қилиб олинган ҳамма араб ерларидан жуда тез ва батамом чиқариб юборишга, араб мамлакатлари халқларининг, шу жумладан, Фаластиндаги араб халқининг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатлари таъминланишига эришиш зарур деб ҳисоблайдилар.

Араб мамлакатларининг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш йўлидаги курашида уларга ҳар томонлама ёрдам ва мадад бериш соҳасида Совет Иттифоқи тутган қатъий ва изчил позицияни Сурия делегацияси юксак баҳолади.

Ҳар иккала томоннинг фикрича, Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитети Берлин кенгаши 1970 йил 2 декабрда Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида қабул қилган баёнот араб давлатларининг Исроил агрессиясига ва халқаро империализм кучларига қарши оккупация қилиб олинган араб ерларини озод этиш учун олиб бораётган адолатли курашида уларга катта мадад беради. Томонлар Вьетнам халқи билан бирдам эканликларини тантанали равишда таъкидладилар.

Шарқи-Жанубий Осиё халқларининг ишларига Американинг аралашуви давом этаётганлиги ҳамда Камбоджа ва Лаосга қарши АҚШ агрессия қилганлиги муносабати билан шу районда вужудга келган аҳволдан ғоят ташвишланганликларини изҳор этиб, томонлар Ҳинди-Хитой халқларининг мустақилликка, миллий суверенитетга, территориал бутунликка ва даҳлсизликка бўлган ҳуқуқини қатъиян қўллаб-қувватладилар.

Ҳар иккала томон Европада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, шу мақсадда Умумевропа кенгашини чақириш катта аҳамиятга эга эканлигини, Германия Демократик Республикасининг қонуний манфаатлари ва суверен ҳуқуқлари тўла-тўкис ҳурмат қилиниши зарурлигини таъкидладилар. Шу муносабат билан Сурия томони СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида, Польша Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида шартномалар тузилганлигини табриклади ва бу шартномалар умуман Европадаги аҳволни соғломлаштиришга ёрдам беришини ва тинчлик манфаатларига мос бўлиб тушишини таъкидлади.

Тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилиш вақтида томонлар ялпи ва тўла қуролсизланишга, шу жумладан, қатъий халқаро контроль остида ядро қуролсизланишига эришиш йўлидаги амалий тадбирларни бажариш зарур, деган фикрни айтдилар.

Ҳар иккала томон, дейилади ахборотда, Сурия Араб Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган ушбу визитини иккала мамлакат ва унинг халқлари ўртасида тобора мустаҳкамланиб бораётган дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ва кенгайтириш йўлида, Яқин Шарқда ва бутун дунёда адолатли тинчлик учун курашда қўйилган муҳим қадам деб ҳисоблайдилар.

(ТАСС)

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ У. ИСОМХОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ «ЎЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ЎЗБЕКИСТОН БИРЛАШМАСИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади.**

Ўртоқ Убайдулла **Исомхонов** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Ўзсельхозтехника» Ўзбекистон бирлашмасининг раиси қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1971 йил, 4 февраль, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Е. Т. ТАСАНБОЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР СОВХОЗЛАР МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади.**

Ўртоқ Егемқул Тасанбоевич **Тасанбоев** Ўзбекистон ССР совхозлар министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1971 йил, 4 февраль, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Э. Т. ШАЙХОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади.**

Ўртоқ Эркин Турдиевич **Шайхов** Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1971 йил, 4 февраль, Тошкент шаҳри.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ **Н. Ж. Худойбердиевни** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри вазифасидан озод қилди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ **И. В. Бабковни** бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Ўзсельхозтехника» Ўзбекистон бирлашмаси раиси вазифасидан озод қилди.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ

(Боши учинчи бетда).

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси пассажир обороти йиллик планини 101 процент, пассажирлар ташиш йиллик планини 103 процент бажарди. 1969 йилдагига нисбатан пассажир обороти 9 процент, пассажирлар ташиш 10 процент кўпайди. Махсус вазифаларни бажарувчи авиация қишлоқ хўжалик экинларига авиация ёрдамида дори сепиш соҳасида 1970 йилда катта ишлар қилди. Шу билан бирга шу хилдаги ишларнинг йиллик плани, шунингдек юк ва почта ташиш йиллик плани бир оз бажарилмай қолди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1970 йилда республикада катта ҳажмда **капитал қурилиш ишлари** олиб борилди. Бултур барча молиявий манбалар ҳисобидан қилинган **капитал сарфлар** 3,06 миллиард сўмни ташкил қилди ёки 1969 йилдагига нисбатан 9 процент кўпроқ бўлди, давлат капитал маблағлари ҳисобидан **ишга туширилган асосий фондлар** 2,36 миллиард сўмга етди ёки 1969 йилдагига нисбатан 17 процентдан кўпроқ бўлди.

Бултур анчагина кўп янги саноат корхоналарини қуриш, ишлаб турганларини реконструкция қилиш ва кенгайтириш давом эттирилди.

Электр энергетика, химия, машинасозлик саноатида, рангли металлургия ва қурилиш материаллари саноатида, шунингдек енгил саноатда ва озиқ-овқат саноатида **янги қувватлар** ишга туширилди. Тошкент ГРЭСида ва Чорвоқ ГЭСида янги турбиналар ишга туширилди, электр линиялари анча узайтирилди. Олмалиқ рух заводи мисли кўрилмаган қисқа муддат ичида қуриб битказилиб фойдаланишга топширилди. Химия саноатида Чирчиқ ва Навоий комбинатларидаги қувватлар ва Фарғона азотли ўғитлар заводидаги қувватлар ишга туширилди. «Ташсельмаш» заводида, Тошкент экскаватор заводида, Чирчиқ трансформатор заводида, Андижон машинасозлик заводида, Тошкент трактор заводида ва бошқа машинасозлик корхоналарида ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилди. Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида, Фарғона химиявий тола заводида янги қувватлар, янги пахта тозалаш заводлари ишга туширилди. Давлат комиссияси Самарқанд чинни заводидаги ишга туширилган қувватларни қабул қилиб олди. Деворбоп материаллар, йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар ишлаб чиқарадиган қувватлар ишга туширилди.

Капитал қурилиш ишларини республиканинг давлат пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг кенг шахобчалари бажариб турди. Айрим министрликлар ва идораларнинг ўз кучлари билан пудрат ишларини адо этиш планини бажаришлари ва бу ишларни ўстириш суръати қуйидагича бўлди:

	йиллик планни бажариш проценти	1969 йилга нисбатан 1970 йилда процент ҳисобида
Ўзбекистон ССР да	106	117
шу жумладан:		
Ўзбекистон ССР қурилиш министрлиги	105	116
Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлиги	104	120
Главташкентстрой	99,7	111
Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлар министрлиги	103	105
Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	107	128
Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши бош бошқармаси	112	125
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги	103	125
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва ишлатиш министрлиги	110	116
Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлиги	88	201
Главсредазирсовхозстрой (Ўзбекистон ССР территорияси бўйича).	108	118

Узколхозстрой ташкилотлари ўз кучлари билан адо қилинаётган пудрат ишлари йиллик планини 112 процент бажардилар.

Дастлабки маълумотларга қараганда бултур **қурилишда меҳнат унумдорлиги** 9 процент ошди.

V. ХАЛҚ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИНГ ЎСИШИ

1970 йилда **миллий даромад** 1969 йилдагига нисбатан 15 процент ошди.

Бултур халқ хўжалигидаги **ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик сони** қарийб 2,7 миллион кишини ташкил этди ва 1969 йилдагига нисбатан 5 процент кўпайди.

Республика халқ хўжалигида ишлаб турган олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар янада кўпайиб борди.

Бултур бошқарув аппаратини такомиллаштириш тадбирлари амалга оширилди, бошқарув аппаратлари харажатларини қисқартириш натижасида 1970 йилга ҳисоблаганда жами 52 миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежалди.

Қурилиш материаллари саноатида, шунингдек қурилишда ва ремонт-қурилиш ишларида ишлаб турган ходимларнинг ўртача маош оладиган категорияларига тўланаётган иш ҳақини ошириш бултур ҳам давом эттирилди.

Республика халқ хўжалигида **ишлаб турган ҳар бир кишининг пул билан оладиган бир ойлик ўртача иш ҳақи** бир йил ичида 3,6 процент, шу жумладан саноатда 6,9 процент, қишлоқ хўжалигида 3,8 процент, қурилишда 11,2 процент, транспортда 3,7 процент ошди. Халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам ойлик ўртача иш ҳақи ошди. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада яхшилашга доир бошқа тадбирлар ҳам амалга оширилди.

Пенсиялар, стипендиялар, текин медицина ёрдами, санаторийларга ва дам олиш уйларига текин ва имтиёзли шартлар билан бериладиган йўлланмалар ҳамда болалар муассасаларида болаларни тарбиялаш, текин ўқитиш ва бошқа шулар тариқасида аҳолининг ижтимоий фондлардан олган **маблағлари ва имтиёзлари** бултур тахминан 2231 миллион сўмни ташкил этди ёки 1969 йилдагига нисбатан 8,5 процент кўпайди.

Меҳнаткашларнинг реал даромадлари ошганлиги сабабли **аҳолининг омонат кассаларига қўйган пуллари** 1970 йилда 225,6 миллион сўм миқдорида ёки 31 процент кўпайиб, 1971 йил 1 январда 950 миллион сўмдан ошиб кетди. Қўйилган омонатларнинг миқдори 1.787 мингтага етди.

Бултур **давлат ва кооператив савдо ташкилотлари** 5.046 миллион сўмлик ёки 1969 йилдагига қараганда 9 процент кўп мол сотди.

Товар оборотининг 1970 йилга белгиланган асосий плани 104 процент бажарилди, жумладан Савдо министрлиги системаси бу планни 103 процент ва «Ўзбекбирлашув» 102 процент бажарди.

Гўшт маҳсулотлари, сут маҳсулотлари, тухум маҳсулотлари, ҳар хил мойлар, қанд-шакар, газламалар, кийим-кечаклар, трикотаж буюмлар, маданий-маиший моллар ва бошқа моллар бултур 1969 йилдагига нисбатан кўп сотилди. Шу билан бир вақтда аҳолининг баъзи молларга бўлган эҳтиёжи тўла равишда қондирилмади.

1970 йилда савдо ва умум овқатланиш корхоналарининг шохобчалари кенгайтирилди. Бу корхоналарни энг янги ускуналар билан таъминлаш яхшиланди.

Бултур республикада кўпгина уй-жой ва маданий-маиший бинолар қурилди.

Давлат ва кооператив ташкилотлари, колхозлар ва аҳоли томонидан умумий (фойдали) майдони 5092 минг квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди, янги умум таълим мактаблари, касалхоналар, поликлиникалар ва туғруқхоналар, мактабгача тарбия болалар муассасалари ҳамда бир қанча маданий-маиший объектларни қуриб битказдилар.

Шу билан бирга уй-жой биноларини ва маданий-маиший объектларни қуриш плани тўла бажарилмай қолди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш йиллик плани умуман республика бўйича 101 процент бажарилди. Аҳолига кўрсатилган хизматлар ҳажми 1969 йилдагига нисбатан 17 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 33 процент кўпайди.

Бироқ маиший хизмат кўрсатиш корхоналари шахобчаларини ривожлантириш айниқса қишлоқ жойларида суст бормоқда, кўрсатилаётган хизматнинг даражаси ва сифати эса аҳолининг талабини ҳали ҳам қондираётгани йўқ.

1970 йилда шаҳар ва қишлоқларни янада ободонлаштириш, уй-жой бинолари ва коммунал-маиший корхоналарини газлаштириш ишлари олиб борилди. Бултур яна 138 минг квартира газлаштирилди ёки газлаштирилган квартиралар сони 15 процент кўпайди. 1971 йилнинг 1 январида республиканинг шаҳар ва қишлоқ жойларида газлаштирилган квартиралар сони 40 процентга яқинлашиб қолди.

Халқ маорифи, фан ва маданиятни ривожлантиришда 1970 йилда янги муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўқишнинг ҳар хил турларига тортилган кишилар 4 миллион кишидан ошиб кетди. Шулардан 3 миллион 323 минг киши барча турдаги умумий таълим мактабларида ўқимоқда. Бу эса 1969 йилдагига нисбатан 169 минг нафар кўп. 159 минг киши кечки ишчи ва қишлоқ мактабларида ҳамда қатнаб ўқийдиган сиртқи мактабларда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб турибди.

Мактаб интернатларда ва куни узайтирилган группаларда 358 минг бола тарбияланмоқда.

1970 йилда 177 минг йигит-қиз ўрта мактабларни тамомлаб етуклик аттестати олди, шулардан 37 минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечки мактабларда ўқиб ўрта маълумот олди. 244 минг ўқувчи тўлиқсиз ўрта маълумот олди, буларнинг 90 процентдан кўпроғи умумий таълим мактабларининг 9-синфларида, техникумларда, профессионал-техника таълими билим юртларида ва бошқа ўқув юртларида ўқишни давом эттирмоқда.

Олий ўқув юртларида 233 мингга яқин студент ўқиб турибди, шу жумладан кечки ва сиртқи бўлимларда 123 минг студент ўқимоқда; **техникумларда ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларида** 135 минг киши ўқиб турибди, 60 минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўрта махсус ўқув юртларида ўқиб турибди.

1970 йилда олий ва ўрта махсус ўқув юртларига 103 минг киши қабул қилинди.

Бултур олий ва ўрта махсус ўқув юртларини 75 минг киши битириб чиқди, шулардан 30 мингга яқин киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кечки ва сиртқи бўлимларда ўқиб, олий ва ўрта махсус таълим олди.

Илмий ва илмий педагогик кадрлар сони кўпайди. 1970 йилнинг охирига келиб илмий ходимларнинг умумий сони 26 минг кишига етди. Шулардан 470 киши фан доктори ва 7020 киши фан кандидати илмий даражасига эга.

1970 йилда **маданий оқартув муассасалари шахобчаларини** кенгайтириш давом эттирилди, клублар, оммавий кутубхоналар, кино установкаларининг сони кўпайди, томоша муассасалари хизмат кўрсатган кишилар сони ортди.

Медицина муассасаларининг шохобчалари 1969 йилдагига нисбатан кўпайди. Касалхоналарда бир йил ичида ўринлар сони 6000 та кўпайди ва 1970 йилнинг охирига келиб касалхоналардаги ўринлар сони 125 мингдан ошиб кетди. Шу давр ичида эса врачлар сони қарийб 1 минг 400 кўпайди.

1971 йил 1 январда **Ўзбекистон ССР аҳолисининг сони** 12,3 миллион кишига етди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси

Турли мамлакатларда

ТАСС БАЁНОТИ

Кейинги кунларда Ҳинди-Хитойдаги вазият кескин чигаллашиб кетди. Сайгоннинг қуруқликдаги қўшинларидан анчагина миқдори АҚШ қуролли кучлари мадади билан Лаосга бостириб кирганлиги тўғрисида хабарлар олинмоқда. Америка авиацияси Лаос территориясига ҳар куни ёпирилиб қилаётган ҳужумларда «В-52» оғир бомбардимончилар қатнашмоқда.

АҚШ ва унинг гумашталари уруш алангасини Лаос территориясига ёйганлиги агрессия ҳаракати бўлиб, БМТ уставини яна бевосита бузишнинг, халқаро ҳуқуқ принципларини қўпол равишда таҳқирлашнинг ўзгинасидир. Бу ҳаракатлар АҚШ қатнашган Женева битимлари яна бузилганлигини ҳам билдиради. Америка маъмурияти бошқа давлатларнинг суверенитети ва мустақиллигини нақадар андишасизларча поймол қилаётганлигини, у халқаро шартномалар ва битимлар юзасидан АҚШ ўз зиммасига олган мажбуриятларни нақадар хаёсизларча бузаётганлигини ана шу ҳаракатлар яна бир карра кўрсатиб турибди.

АҚШдаги муайян доиралар Вьетнам халқининг, Камбоджа ва Лаос ватанпарварларининг шиддатли зарбасига дуч келиб, ўз ишларини Лаосдаги агрессияни кенгайтириш орқали эпақага келтириб олишни, Ҳинди-Хитойдаги қудратли озодлик ҳаракатини тўхтатиб қўйишни ва орқага улоқтириб ташлашни, ана шу райондаги мамлакатларга янги мустамлакачилик тартибларини зўрлаб қабул қилдиришни умид қилмоқдалар.

АҚШнинг янги агрессив ҳаракатлари Ҳинди-Хитойдаги вазиятни янада ва бунинг устига таҳликали равишда чигаллаштириб юборади. Шу мамлакатдаги аҳволни тинч бартараф этиш йўлларини қидириб топиш мақсадида Лаосдаги сиёсий кучлар ўртасида бошланган музокараларни бу ҳаракатлар хавф остида қолдиради.

Совет Иттифоқида АҚШнинг ва сайгонлик қўғирчоқ қўшинларнинг Лаосга қуролли бостириб кирганлиги қаттиқ қораланмоқда. Шу нарса тамомила равшандирки, АҚШ интервенциячилари билан уларнинг сайгонлик қўғирчоқлари дунёнинг шу районидаги агрессия ҳаракатларини давом эттириб кенгайтираётганлиги ўз озодлиги, мустақиллиги ва ўз тақдирини ўз истагига кўра белгилаш ҳуқуқи учун кураш олиб бораётган Ҳинди-Хитой халқларининг тобора қақшатқич зарбасига учрай бериши муқаррардир.

Ҳинди-Хитой халқларининг озодлик курашини бостириш йўлида империалистлар қилаётган уринишлар мағлубиятга маҳкум эканлигига шак-шубҳа йўқ. Ҳинди-Хитой проблемаларини ҳал этмоқ учун масалани Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқлари миллий манфаатларига мос бўлиб тушадиган, уларнинг ўз уйида суверен хўжайин бўлишдан иборат шак-шубҳасиз ҳуқуқини инобатга оладиган тарзда сиёсий йўл билан бартараф қилишга эришиш зарур. Лаосдаги ва умуман бутун Ҳинди-Хитойдаги вазият янада кескинлаштириб юборилганлиги учун бўлган масъулиятнинг бутун оғирлиги Америка Қўшма Штатларининг ҳукмрон доиралари зиммасига тушади. Бошқа эрксевар халқлар каби совет халқи ҳам агрессорларнинг қонли жиноятларига лаънат айтади ва бу жиноятларнинг тўхтатилишини талаб қилади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг халқлари, ер юзидаги барча тинчликсевар кучлар Ҳинди-Хитой халқларининг адолатли курашини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келмоқдалар.

БЕЛЬГИЯ. Брюсселда 50-халқаро автомобиль кўргазмаси очилди. Унда жаҳондаги барча машҳур автокомпания ва фирмалар иштирок этиб, ўзларининг энг сўнгги моделдаги машиналарини намойиш қиладилар. Салонда СССР ҳам ўзининг «Волга» машинасининг энг сўнгги модели ва «Москвич-412» ҳамда «Запорожец»лари билан қатнашмоқда. Суратда: кўргазманинг умумий тасвири. Ньюс Сервис—ТАСС фотоси.

«АПОЛЛОН-14» ПАРВОЗДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Американинг «Аполлон-14» космик кемаси «Ер—Ой» трассаси бўйлаб учишда давом этмоқда.

Кеманинг бўлинмаларини айлантириб ўрнатиш чоғида космонавтлар олти бор уринганларидан кейингина Ой кабинасини асосий блок билан туташтиришга муваффақ бўлган эдилар. Космонавтлар шунинг сабабини аниқлаш мақсадида туташтирувчи узелни қисмларга ажратиб, кўздан кечирдилар. Башарти тузатиб бўлмайдиган нуқсонлар топилганида, учиш программаси барбод этилган бўлар эди. Чунки, аэронавтика ва космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармаси вакилининг айтганларига кўра, Ойга бориб қўнишдан воз кечишга ва Ой атрофидаги орбита бўйлаб учиш билан чекланиб қолишга тўғри келарди.

Туташтирувчи узел кўздан кечирилаётган пайтда бу ишда Ердаги мутахассислар ҳам қатнаша олиши учун телевизион алоқа сеанси ўтказилди. Ҳеч қандай нуқсон топилгани йўқ.

Космонавтлар хордиқ чиқариб бўлганларидан сўнг бошқарма уларни Ойга қўндиришга қарор берганлигини маълум қилди. Мутахассисларнинг фикрига кўра, туташтирувчи таёқда бузилган бир жой топилмади ва шунинг учун ҳам Ой атрофи орбитасида асосий блок билан Ой кабинасининг парвоз этадиган босқичи туташтираётганда ишламай қолади деган хавф-хатар йўқ.

Кемани янги траекторияга ўтказиш ва кемани учириш чоғида бой берилган 40 минутлик тўхталишни қоплаш учун кеманинг учиш йўналишини тўғрилаб қўйилди. Марш двигатели 10,3 секунд ишлади. Тўғрилаш чоғида кема ердан 220 минг километр масофада эди.

Бошқа ҳеч бир масъул операция ўтказиш кўзда тутилмайди. Космонавтлар кема ичидаги системаларнинг ишлашини текширадилар ва навигация ўлчашлари ўтказадилар. Соат 16 дан 23 минут ўтганида хордиқ чиқариш бошланади ва у 10 соат давом қилиши керак. Дастлабки хордиқ чиқариш пайтида космонавтлар атиги 4-5 соатгина ухлай олган эдилар.

Р. НИКСОННИНГ ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ ТЎҒРИСИДА КОНГРЕССГА ЙЎЛЛАГАН МАКТУБИ

ВАШИНГТОН. Президент Р. Никсон иқтисодий аҳвол тўғрисида конгрессга мактуб йўллади. Бу мактубда ўтган йилга якун ясалади ва 1971 йил истиқболлари кўрсатиб берилади.

Мактуб ва президент ҳузуридаги иқтисодий кенгашнинг бу мактубга илова қилинган докладн Америка экономикаси ҳозирги пайтда инфляция ва ишлаб чиқариш тушкунлиги исканжасида қолиб жиддий қийинчиликларни бошидан кечираётганлигини исбот қилади. Бу ҳужжатларнинг мазмуни ҳукуматнинг ҳозирги иқтисодий сиёсати тўхтовсиз ўсиб бораётган нарх ва ишсизлик қурбони бўлиб қолган миллионларча американликларнинг аҳволига оғир таъсир кўрсатганлигини исбот қилади.

Президент таъкидлаб ўтганидек, АҚШ 1970 йилда «Америка тарихидаги энг кескин инфляциялардан бирига дучор бўлди».

«Чакана нархлар индекси 1969 йил июнь ойидан 1970 йилнинг июнь ойигача 6 процент кўтарилди».

Никсон ҳукуматнинг инфляцияни сусайтириш йўлидаги уринишлари натижасида «кўп киши ишсиз қолди» деб тан олди. Йил охирида ишсизлик даражаси салкам 6 процентни ташкил этди.

Иқтисодий кенгашнинг докладида АҚШ саноатининг қийинчиликлари ортиб бораётганлигини исбот этувчи маълумотлар келтирилган.

Докладда айтиладики, ўтган йили ишлаб чиқаришнинг реал даражаси бундан аввалги йилдагига нисбатан 0,4 процент камайди. Америка саноатининг етакчи тармоқлари машинасозлик, автомобиль саноати ва бошқа тармоқлар тушкунликка юз ўгирди. Докладда бундай дейилади: Ишсизликнинг авж олиш суръатлари 1964 йилдан кейинги даврда энг юксак даражага кўтарилди».

Президент бундай деди: 1972 молия йилидаги федерал бюджет дефицити «башарти экономика кутилган йўлдан-инфляциясиз зўр бериб ўсиш йўлидан борган тақдирда ҳам 11,6 миллиард долларни ташкил этади».

Президент «экономиканинг тараққиётини тартибга солиш учун» солиқ сиёсати соҳасида бир қанча тадбирларни амалга ошириш» зарур эканлигини айтди. Президентнинг мактубидан шундай хулоса келиб чиқадики, ҳукумат Америка меҳнаткашларининг манфаатлари ҳисобига иқтисодий қийинчиликлардан қутулишга ҳаракат қилади. Никсон касаба союзларидан иш ҳақини ошириш тўғрисидаги масалада тийилиб туришни талаб этди.

Обзорчилар АҚШ президентининг янги мактубига умидсизлик билан баҳо бердилар. Обзорчиларнинг фикрича, мактубда баён қилинган ваъдалар ва оптимистик гапларга эътибор бермаганда, аслини олганда унда Америка экономикасини ҳозирги инфляциядан ва саноат тушкунлигидан қутқаза оладиган биронта конструктив иш программаси йўқ. Бу ердагилар президент мактубида АҚШ иқтисодий қийинчиликларнинг асосий сабабларидан бири — Вьетнамдаги урушга, бошқа ҳарбий мақсадларга ва зўр бериб қуролланишга жуда кўп маблағ сарфланаётганлиги тўғрисида лом-мим дейилмаганлиги тасодифий бир ҳол эмас, деб ҳисоблайдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 13.05 — Янгиликлар, 13.15 — Телефильм, 13.45 — Ҳайвонотлар оламида, 15.10 — «Коммунист ва давр», 15.40 — Янгиликлар, 18.25 — ТОШКЕНТ. 18.30 — «Ўзбекистон комсомоли», 19.10 — «АХБОРОТ», 19.25 — «ПРОПАГАНДИСТ». **Ўзбек тилида:** 20.00 — «АХБОРОТ», 20.15 — «Ёшлар — партия съездига», 20.35 — «ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРИ», 21.05 — Санъат усталари. СССР Халқ артисткаси Ойимхон ШОМУРОТОВА, 21.50 — Янгиликлар, 21.55 — «Совет Иттифоқи элчиси» (бадиий фильм), 23.30 — МОСКВА. Хоккей: «ХИМИК» (Воскресенск) — ЦСКА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ОЛМАОТА кўрсатади, 19.20 — МОСКВА. «Улик жонлар» (бадиий фильм), 21.00 — Янгиликлар, 21.05 — «Эртаклар», 21.30 — Совет республикалари фестивали. БЕЛОРУССИЯ ССР. 23.00 — «ВАҚТ».

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. «Тўлқинда-02», 20.10 — Фильм-концерт, 20.50 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/II да **Майсаранинг иши**, 6/II да **Риголетто**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/II да **Ўғирланган умр**, 6/II да **Йўлчи Юлдуз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/II да **Кумуш тўй**, 5/II да **Жон қизлар**, 6/II да **Менинг жаннатим**.

КИНО

Бонивур қалби (2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ва кеч 8 да).

Севги нафосати — «ВОСТОК», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 да).

Яшил ҳалқачалар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сайха (2 серия) — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 12 ярим, 3, 5 ярим, кеч 8 да).

Тош бағрли кишининг ўғиллари (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 10 да).

Директор (2 серия) — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да).

Шпессартдаги қувноқ даврлар «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10.15, кундуз 2.30, 4.15 минут ва кеч 6, 9 да).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА!
УЧИНЧИ ИЖОДИЙ МАВСУМ ОЧИЛАДИ
ТЕАТР РЕПЕРТУАРИДА:
«БЕШ КУНЛИК КУЁВ»,
«УЛИМЛАРНИ ҚОЛДИРИБ ДОҒДА»,
«УН САККИЗ ЁШЛИГИМ»
«УЧИНЧИ ОРЗУ»,
«ДИЙДОР»,
«БАҲС»,
«БИРИНЧИ БУСА»
спектакллари мавжуд.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»-НИНГ 9-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ ВА УНИНГ МОДДИЙ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ КОНТОРАСИ
ТУГАТИЛДИ
Ҳамма даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичида қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги коллективи референт Т. А. Ҳамидовга онаси **Қория ҲАМИДОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги коллегияси, «Ўзбекгидроэнергострой» ва «Средазэлектросетьстрой» трестлари коллективлари Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Х. Ҳамидовга онаси республика миқёсидаги шахсий пенсионер **Қория ҲАМИДОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, Тошкент давлат медицина институти ректорати, партия ва жамоатчилик ташкилотлари коллективлари институтнинг кафедра мудири профессор Д. Х. Ҳамидовга онаси **Қория ҲАМИДОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679. 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249. 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 23—27. Урганч — 34—55. Фарғона — 4—29—41. Гулистон — 22-09.

№ А. — 30. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Р-14641.